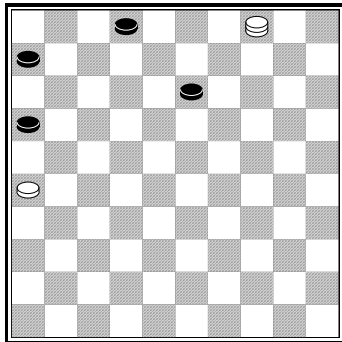

Een vruchtbaar motief

Max Douwes hervindt een slotstand van Scheijen en Van den Berg

Toen Max Douwes in 1981 het motief van het diagram ontdekte, dacht hij een goudmijn aangeboord te hebben. De stand is heel goed bewerkbaar en Max met zijn creatieve geest wist dat hij voorlopig voldoende inspiratie zou vinden.

Motief

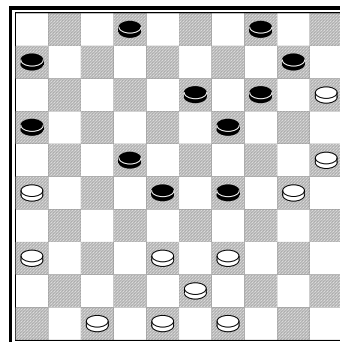
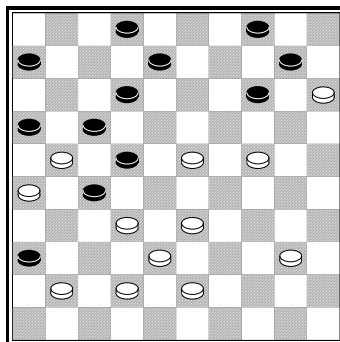
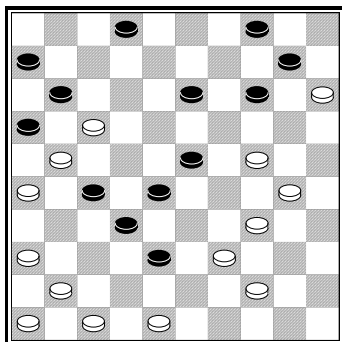
Zwart wordt geacht de dam te vangen met (16-21,6-11,2x11) waarna er door 26-21 een oppositiestandje overblijft. Maar wat gebeurt er als zwart wegloopt met (13-19)? Ook daarop wist Max het antwoord. Wit speelt 4-27 en bij de volgende zet komt verrassend de klemzet 26-21. Een mooie vondst! Wat Max niet wist, was dat Jan Scheijen en Dirk van den Berg gezamenlijk dit motief al hadden ontdekt in 1967. Voor zover we kunnen nagaan hebben ze er slechts één probleem op gemaakt (maar wat voor een!) en lieten ze het verder rusten. In 1970 maakte de Leidse problemist G.Geerlings ook twee

bewerkingen op het motief. Het is me niet bekend of hij het probleem van het duo kende, of het motief onafhankelijk van hen ontdekte. In elk geval- als er geen andere archeologische opgravingen worden gedaan- mogen Scheijen en Van den Berg als de auteurs van deze fraaie motiefvondst worden aangemerkt.

1. J.Scheijen en D.v.d.Berg

2. G.Geerlings

3. Max Douwes

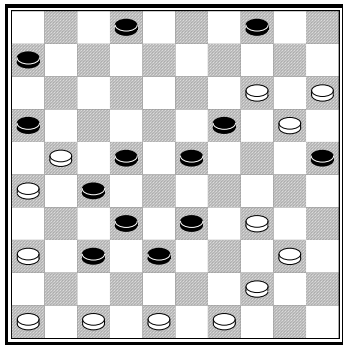
1. Damweelde, april 1967 24-19, 34-30, 39-33, 48-42, 42x33, 41-37, 21x32, 47-42, 46x37, 36x9, 15x4. Een uitstekend probleem. Heel bijzonder is de manier waarop schijf 28 als dam, eerst weer op 28 en uiteindelijk via 37 en 48 op 31 belandt. De motiefstukken 6 en 16 doen dienst als steunschijf en 13 wordt op zijn plaatst gebracht, al is dat laatste niet echt een verdienste. Ter wille van de witmarges heb ik alleen de eerste voorletter van Scheijen afgedrukt, maar zelf schreef de ietwat ijdele Limburger bij voorkeur: J.H.H.

2. Dam-Eldorado, juli 1970 24-19, 33-28, 38x29, 23-18, 21x3, 3x9, 15x4 Van Geerlings, een verlegen problemist, die zijn domicilie in Leiden had en nauwelijks contacten met anderen onderhield, ontving ik na zijn dood via een neef een groot aantal problemen, waarvan de meeste niet gepubliceerd bleken te zijn. Ik heb er een boekje van gemaakt dat in oktober 1988 op de markt kwam. Toen pas kreeg zijn werk de waardering die het verdiende. Zijn bescheidenheid maakte dat Geerlings tijdens zijn leven vrijwel onopgemerkt bleef.

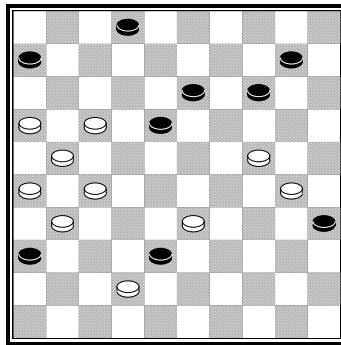
3. Dam-Eldorado, nov.1981 39-33, 43x23, 30-24! Dat had u niet gedacht. Wit doet een "gewone" zet, maar daarmee dreigt hij meteen de hele zwarte lange vleugel op te blazen. Zwart heeft niet beter dan:

(14-19) en nu komt er weer een verrassende zet: 38-32! met slagkeus (b.v. 28x37) 48-42! Opnieuw slagkeus. Hoe zwart ook slaat, wit krijgt tijd voor de tempozet 47-42, dus b.v. ((19x30) 25x34, 47-41, 49-43, 41-37, 36x9, 15x4. Een mooi probleem, dat voor Max'doen (hij schuwt meestal het grove geweld niet) heel subtiel is. Als je maar even de tijd neemt voor de afwerking, Max!

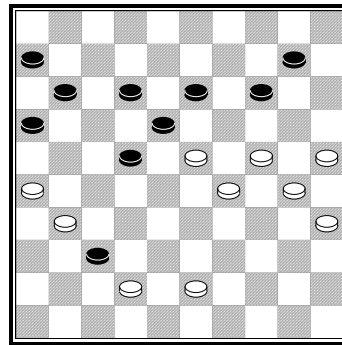
4. Max Douwes

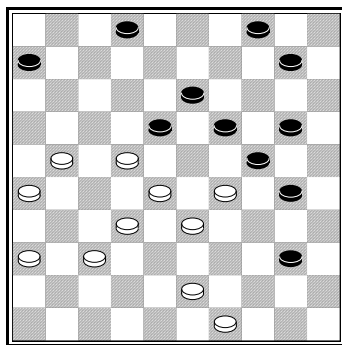
5. Max Douwes

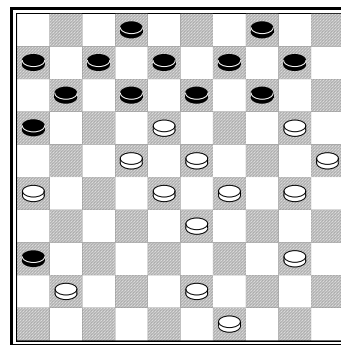
6. Max Douwes

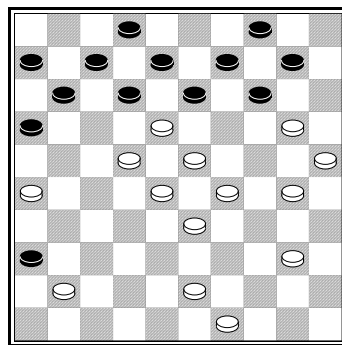
7. Pieter Kuijper

8. David Douwes

9. Jaap Bus

4. Dam-Eldorado, nov. 1981 Uit de grote serie op dit motief, die Max in het novembernummer van 1981 ten doop hield, koos ik dit probleem, dat meer in de huisstijl van Max Douwes gecomponeerd is.

Oplossing: 44-39, 49-44, 44-39, 34-30, 48-42, 41-37, 41-37, 21x43, 46x37, 36x9, 15x4. Het heen en weer halen van de zwarte dam is leuk, net als het wachten met de slag 46x37, maar de benodigde tempi om witte schijven kwijt te raken, werden op de zwarte markt gekocht. Echt iets voor Max om dat witte driehoekje 14-15-20 neer te zetten, maar de meeste problemisten generen zich daarvoor.

5. Dam-Eldorado, juli 1982 33-28, 24-19, 27x38, 16x7, 7-1, 1x4 Dat ik dit probleem selecteerde, is niet helemaal toevallig. Zelf kreeg ik bij mijn zoektocht naar mooie bewerkingsmogelijkheden dezelfde stand op bord. Ik noteerde het probleem in mijn schrift, maar moest het later doorhalen, toen ik erachter kwam dat Max het ook al gemaakt had. Het ligt niet voor de hand om 16 via de achterdeur naar 1 te laten sluipen. De eindslag 1x4 kan op allerlei ordinaire manieren worden gerealiseerd, maar zo is't ie fraai.

6. Dam-Eldorado, juli 1982 31-27, 25-20, 29x40, 27x7, 40-34, 35x4. Nog een redelijk probleem van Max. Hier wordt motiefschijf 2 op zijn plaats gebracht.

Max maakte veel problemen op dit gemakkelijk te bewerken motief. Met zijn technische vaardigheid wist hij er wel raad mee, maar hij trapte in de valkuil waar velen intrappen: omdat er zo veel op te

maken is, stelde hij soms te weinig eisen aan zijn producten. Dat is jammer, want hij had veel briljante ideeën, die lang niet altijd op het hoogste niveau werden uitgewerkt.

We gaan kijken wat andere auteurs met dit motief deden.

7. Het Nieuwe Damspel. Oktober 1985, 28-23! Zo willen we de meerslagen graag zien. Voor wie de tel kwijtraakt: zwart moet 19x48 slaan. 32-28. Opnieuw meerslag (18x16) 49-44, 44x15. Vanaf 44, dat is weer eens iets anders, 36x9, 15x4

8. De Problemist, febr. 1988 30-25! Schuifdwang, een genre waarin de naamgenoot (maar geen familielid) van Max zich buitengewoon had bekwaamd; (9-13, gedwongen, want 9-14 wordt beantwoord met 35-30) 25x14, 38-33! En nog één. Zwart kan niets anders doen dan sluiten: (18-22) Nu pas volgt de combinatie: 35-30,45-40, 34-29, 50x48, 48-43, 31-26, 36x9, 15x4. Fraai!

9. Concours Lietuva (=Litouwen) 2001 30-24, 23-19! Een mooie meerslag met slagkeus, 22-17. Toe maar! 30-25, 25x1, 1-40! Een damoffer. Ik had het bij de bespreking van nummer 5 over de vaak goedkope manier waarop de slag naar 1 tot stand kwam. Maar als dat wordt ingeleid met een paar fraaie meerslagen en gevolgd door een heus damoffer, dan spreken we over kwaliteit, 43-39, 49x9, 15x4

In een volgende aflevering wil ik u de resultaten tonen van mijn eigen zoektocht naar de bewerkingsmogelijkheden van het motief Scheijen/ van den Berg.